

Heydər Əliyev: Bizim İranla əlaqələrimiz xüsusi xarakter daşıyır

Zaman Ulu öndərin bu qiymətinin düzgünlüyünü bir daha təsdiqləyir

Yadımdadır, Ümummilli liderimiz jurnalistlərlə söhbətlərindən birində demişdi ki, həm Bakının, həm də Tehranın qarşısında duran əsas vəzifələrdən biri də qarşılıqlı anlaşmaya nail olmaq, mehriban qonşuluq prinsiplərinə əməl etmək, hər iki tərəfin maraq və mənafelərinə cavab verən əməkdaşlıq sahələrini tapmaq, yaratmaq, inkişaf etdirməkdir. Çünki Allah bizi qonşu yaradıbsa, biz həmin iradəyə qarşı gedə bilmərik. Əlavə edirdi ki, İran heç zaman buradan heç yerə köçüb getməyəcək, bizim də elə bir fikrimiz yoxdur. Ona görə də keçmiş əsrlərdə mövcud olmuş dostluq, qardaşlıq əlaqələrini nəinki qorumalı, həm də inkişaf etdirməliyik.

Ulu öndər İran rəsmiləri ilə görüşəndə həmişə Bakının Tehranla əməkdaşlığa sədaqətli olduğunu xatırladırdı: “Azərbaycan Prezidenti kimi mən dəfələrlə qeyd etmişəm ki, İran dünyanın böyük, qüdrətli və çox qədim tarixə malik olan ölkələrindən biridir. İran xalqı dünya mədəniyyətinə, dünya sivilizasiyasına böyük töhfələr vermişdir. Bizim üçün, Azərbaycan üçün isə İran həm dostdur, həm qardaşdır, həm də qonşudur. Bunun da böyük tarixi var... Bizim tariximizin, əlaqələrimizin xüsusiyyəti ondan ibarətdir ki, dostluğumuzun, qardaşlığımızın dərin kökləri vardır. Bizi bir-birimizə bağlayan milli-mənəvi, dini ənənələrimiz vardır”.

... Biz məmnunuq ki, Prezident İlham Əliyev də Ulu öndərin xarici siyasət kursunun mühüm tərkib hissələrindən olan Azərbaycan – İran münasibətlərinin daha da yaxşılaşdırılması istiqamətində daim uğurlu addımlar atır. Biz bunu dövlət başçımızın İran İslam Respublikasının mərhum Prezidenti İbrahim Rəisi ilə qurduğu dostluq və tərəfdaşlıq münasibətlərində də gördük, indiki Prezident Məsud Pezeşkianla olan səmimi əməkdaşlıqda da. Təsəvvüf deyil ki, cənab Məsud Pezeşkian prezident seçildikdən dərhal sonra ilk telefon danışıqlarından birini Azərbaycan Prezidenti ilə etmişdi. Prezident İlham Əliyev də iranlı həmkarını Azərbaycana səfərə dəvət etmişdi.

Bu da səbəbsiz deyil. Çünki bu gün dünyanın hər yerindəki mütərəqqi düşüncəli insanların hamısı Prezident İlham Əliyevin siyasi uzaqgörənliyini, liderlik məharətini və beynəlxalq aləmdə gedən ictimai-siyasi proseslərə adekvat münasibət bildirmək bacarığını yüksək qiymətləndirir. Biz bunu Amerika qitəsində də gördük, Asiyada da (bu məqamda dövlət başçımızın Çin Xalq Respublikasına uğurlu səfərinin nəticələrini xatırlatmaq kifayətdir). Bütün bunların fonunda rəsmi Tehranın Azərbaycanla əməkdaşlığı zamanın tələbləri səviyyəsinə qaldırmaq istəyi tamamilə təbii və başadüşüləndir.

Bu zaman biz başqa bir mühüm faktı da yada salmalıyıq. Belə ki, Prezident İlham Əliyev 44 günlük İkinci Qarabağ müharibəsindən dərhal sonra bəyan et-

mişdi ki, regionun problemlərinin həllinə dünyanın hansı tərəfindənsə, kiminsə gəlib müdaxilə etməsinə imkan verməmək üçün biz 3+3 variantını məqbul sayırıq. Yəni, bütün problemlər regionun altı dövləti tərəfindən həll edilməlidir. Həmin dövrdə Bakıya gələn İran rəsmiləri Azərbaycanın o təklifini dəstəklədiklərini bildirirdilər. İndi isə İran həmin təklifi dəstəkləməklə kifayətlənmir, onun həyata keçirilməsini tələb edir. Bu isə Azərbaycan Prezidentinin siyasi uzaqgörənliyinin növbəti təzahürüdür.

Ekspertlər yazırlar ki, İranın 12 dövlətlə quru sərhədləri var. Ancaq ən etibarlı sərhəd Azərbaycanladır. 44 günlük müharibədən sonra – 2020-ci ilin noyabrın 16-da Prezident İlham Əliyevin Xudafərinə səfəri və Xudafərin körpüsünü “Dostluq

körpüsü” adlandırması cənub qonşumuzda hamı tərəfindən alqışlanmışdı.

Ancaq həm Bakıda, həm də Tehrandə daha çox alqışlanan başqa bir məqam da var. Bu isə rəsmi Bakının İrana münasibətinin hər zaman xoşməramlı olmasıdır. Mütəxəssislərin fikrincə, Azərbaycanın əsas mövqeyi dövlətlərin dinc yanaşı mövcudluğu, daxili işlərə qarışmamaq, hər iki xalqın seçiminə hörmətlə yanaşılması və mehriban qonşuluq siyasətinin qorunmasından ibarətdir.

Sonda onu da xatırladaq ki, Azərbaycan dövləti sərhəd qonşularımız Türkiyə, Rusiya və İranla həmişə ən yüksək səviyyəli təmaslara həm təşəbbüs göstərmiş, həm də evsahibliyi edib. Yəqin ki, 2016-cı ildə Bakıda, 2017-ci ildə Tehrandə keçirilmiş Azərbaycan, İran və Rusiya prezidentlə-

Allah-təala bizə bu aqibəti veribdir. Allah-təala bizi həmişə bir olmağa dəvət edibdir, biz də bir olmuşuq. Müəyyən səbəblərdən, məsələn, XIX əsrin əvvəllərində biz İrandan ayrılmışıq. İran da Azərbaycandan ayrılıb. Bu ayrılıq dövründə də biz bir-birimizdən ayrılmamışıq, bir yerdə olmuşuq.

Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyevin İran İslam Respublikası Ali Təhlükəsizlik Şurasının katibi Həsən Ruhaninin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşdəki söhbətindən

Bakı, 20 iyul 2001-ci il

rinin üçtərəfli Zirvə görüşlərini heç kəs unutmayıb.

Sonda dövlət başçımızın 2017-ci il noyabrın 1-də Tehrandə Azərbaycan, İran və Rusiya dövlət başçılarının üçtərəfli Zirvə görüşündə səsləndirdiyi fikirləri xatırladı- rıq: “Üçtərəfli format iqtisadi əməkdaşlığımızın daha yüksək səviyyəyə qaldırılması üçün yaxşı imkan yaratmışdır. Ticarət dövriyyəsinin artırılması, qarşılıqlı sərmayə qoyuluşu gündəlikdə olan vacib məsələlərdəndir. Qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycanın Rusiya və İran ilə ticarət dövriyyəsi 2017-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında 2016-cı ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əhəmiyyətli dərəcədə artmışdır. Gələcəkdə biz bu müsbət dinamikanı saxlamalı və artırmalıyıq. İrandan və Rusiyadan Azərbaycan iqtisadiyyatına qoyulan sərmayənin həcmi artır... Üç ölkə arasında əlaqələrin uğurlu inkişafının nəticəsi olaraq biznes dairələri də daha inamla sərmayə qoymağa başlamışlar. Ümid edirəm ki, bugünkü Zirvə görüşü də ölkələrimizin biznes dairələrinin daha da ruhlandırılmasına və qarşılıqlı sərmayə qoyuluşunun artırılmasına xidmət edəcək”.

Biz isə ümid edirik ki, cənab Prezident Məsud Pezeşkianın Bakı səfəri də ölkələrarası əməkdaşlığa yeni stimula- caq, daha geniş üfüqlərin açılmasına zəmin yaradacaq.

İttifaq MİRZƏBƏYLİ